

UNESCO Magyar Nemzeti Bizottság Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottság ülése

Emlékeztető

Elnök	Dr. Csonka Takács Eszter , igazgató, Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóság
Jelen voltak	<p>Dr. Réthelyi Miklós, elnök, UNESCO Magyar Nemzeti Bizottság Dr. Soós Gábor, főtitkár, UNESCO Magyar Nemzeti Bizottság Dr. Csonka Takács Eszter, igazgató, Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóság Zánki-Tóth Enikő, EMMI Kultúráért Felelős Államtitkárság Deákné Faragó Barbara, Külgazdasági és Külügyminisztérium, Nemzetközi Szervezetek Főosztálya Mogyorósi Bálint, Külgazdasági és Külügyminisztérium, Nemzetközi Szervezetek Főosztálya Tóth Ferenc, Belügyminisztérium Dr. Balogh Balázs, Magyar Tudományos Akadémia, Néprajztudományi Intézet Dr. Szalay Olga, Magyar Tudományos Akadémia, Zenetudományi Intézet Jankovics Marcell, Magyar Művészeti Akadémia Katona Szabó Erzsébet, Magyar Művészeti Akadémia Tomán Erzsébet, Hagyományok Háza Angyal László, Nemzeti Művelődési Intézet Dr. Kemecsi Lajos, Néprajzi Múzeum Nagyné Dr. Batári Zsuzsanna, Szabadtéri Néprajzi Múzeum Dr. Felföldi László, Európai Folklor Központért Egyesület Dr. Berecki Ibolya, Magyarországi Tájházak Szövetsége Héra Éva, Magyar Népművészeti Tanács Perényi Petra, Magyar Rektori Konferencia Dr. Schmidtmayer Richárd, Magyar Múzeumok Igazgatóságának Szövetsége Dr. Fórika László, Alapvető Jogok Biztosának Hivatala Dr. Láng Péter, Agrárminisztérium Dr. Angi János, Országgyűlés Kulturális Bizottsága Lakatos Szabolcs, EMMI, Nemzetségi Kapcsolatok Osztálya</p> <p>Pál-Kovács Dóra, Szabadtéri Néprajzi Múzeum Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóság (a szakbizottság titkársága) Debródi Boglárka, Szabadtéri Néprajzi Múzeum Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóság (a szakbizottság titkársága) Arkhely Fruzsina, Szabadtéri Néprajzi Múzeum Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóság (a szakbizottság titkársága)</p>
Dátum és időpont	2019. szeptember 3. 10:00-13:00
Helyszín	Emberi Erőforrások Minisztériuma 1054 Budapest, Báthory utca 10. földszinti tárgyaló

Az ülés napirendje:

1. Elnöki köszöntő
2. A Szakbizottság munkatervének ismertetése
3. Beszámoló az utolsó ülés óta történt szellemi kulturális örökséggel kapcsolatos eseményekről
4. A szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékére beérkezett jelölések ismertetése, megvitatása, döntési javaslat tétel a jegyzékre való felvételükről:
  - i. A csárdás tánc hagyománya és tovább élése a magyar nyelvterületen
  - ii. A verbunk tánc hagyománya és tovább élése a magyar nyelvterületen
  - iii. A magyar népi vonós formáció elő hagyománya
  - iv. A tojásírás elő hagyománya Magyarországon
  - v. A nagykunsági gyapjúhímzés mai gyakorlata
5. A szellemi kulturális örökség jó megőrzési gyakorlatok nyilvántartására beérkezett jelölés ismertetése, megvitatása, döntési javaslat tétel a jegyzékre való felvételére:
  - i. Indirekt élménypedagógia a népi játékok és a néptánc tanulásához
  - ii. A népi kézműves szakmai tudás átörökítésének modellje a NESZ tevékenységében
6. A szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzéke aktualizálásának/frissítésének lehetőségéről szóló javaslat megvitatása
7. Egyebek

Csonka-Takács Eszter az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottság Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottság (a továbbiakban Szakbizottság) elnöke üdvözölte az ülésen megjelent tagokat, és megállapította, hogy a Szakbizottság szavazóképes. Egyben köszöntötte a Szakbizottság két állami kitüntetésben részesült tagját: Réthelyi Miklós a Magyar Érdemrend középkereszt csillaggal kitüntetést, Felföldi László Martin György díjat vehetett át augusztus 20-a nemzeti ünnepünk alkalmából.

A Szakbizottság tagjai egyhangú szavazással elfogadták a 'Napirendi pontokat'.

1. Elnöki köszöntő

Réthelyi Miklós UMNB elnök köszöntötte Szakbizottság résztvevőit.

2. A Szakbizottság munkatervének ismertetése

Csonka-Takács Eszter ismertette a Szakbizottság általános feladatait és a konkrét terveket. Ezen belül kiemelkedő feladat a szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékének és a jó megőrzési gyakorlatok nemzeti nyilvántartásának felülvizsgálata, frissítése, valamint a végrehajtási törvény előkészítése.

A munkatervet a Szakbizottság egyhangú szavazással elfogadta.

3. Beszámoló az utolsó ülés óta történt szellemi kulturális örökséggel kapcsolatos eseményekről

Csonka-Takács Eszter ismertette az előző bizottsági ülés óta eltelt időszakban történt eseményeket.

Az utolsó ülésen, 2018 augusztusában felvételre javasolt örökség-elemek felkerültek a szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékére, amelynek ünnepélyes kihirdetése a Kulturális Örökség Napjai országos megnyitóján a Parlament Vadásztermében zajlott. Az örökség-elemek Szegeden mutatkozhattak be a nyilvánosság számára a Kulturális Örökség Napjai keretében.

További események:

2018. november 26–december 1. A Szellemi Kulturális Örökség Kormányközi Bizottsága tizenharmadik ülésén Port Louisban, Mauritius fővárosában a Blaudruck/Modrotisk/Kékfestés/Modrotlač, rezerv eljárású dúcnyomás és indigó textilfestés Európában felvételre került Az emberiség szellemi kulturális örökségének reprezentatív listájára.

2019. február 12. A felvételt igazoló UNESCO dokumentum ünnepélyes átadására a magyar kékfestő műhelyek képviselőinek a Pápai Kékfestő Múzeumban került sor.

A Szakbizottság 2016-án tartott ülésén javasolta a magyarországi fazekas hagyományok felterjesztését az emberiség szellemi kulturális örökségének reprezentatív listájára. Idén március 31-ig a felterjesztést Magyarország benyújtotta az UNESCO párizsi központjába, a Szellemi Kulturális Örökség Titkársága a dokumentációt befogadta és formailag hibátlannak találta. Ezután kerül sor szakmai értékelésre, majd a 2020-ban megrendezésre kerülő Kormányközi Bizottsági ülésen fogják tárgyalni.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Szabadtéri Néprajzi Múzeum együttműködésének köszönhetően 2019-ben megvalósult a *Kontinenseken átívelő hidak az emberiség szellemi kulturális örökségének megőrzéséért* című projekt.

2019. június 3–9. A projekt keretein belül Kapacitásépítő program került megrendezésre a Szabadtéri Néprajzi Múzeum szervezésében, amelyen hat afrikai országból érkező örökségszakértők vettek részt. A program kiemelt célja az UNESCO Szellemi Kulturális Örökség Jó Megőrzési Gyakorlatok Regiszterében szereplő Táncház- és Kodály-módszer gyakorlati bemutatása, terjesztése, a szellemi kulturális örökség megőrzésének segítése a fejlődő országokban volt.

2019. június 14–15. A projekt keretein belül az MTA BTK Zenetudományi Intézetében tárolt Martin György, Sárosi Bálint és Vadasy Tibor által Etiópiában az 1960-as években gyűjtött fényképek, videók, jegyzőkönyvek digitalizált változatának ünnepélyes átadása zajlott Addisz-Abeában, Etiópia fővárosában. A digitalizálás, adatbázis készítés és az átadás egyben felvette az etióp-magyar kulturális és diplomáciai kapcsolatok újra felevenítését, szakmai kapcsolatok kiépítését, továbbképzések, kapacitásépítés megvalósítását. A szakmai programról és a jövőbeni lehetőségekről a Szakbizottság elnöke Miniszter urat levélben tájékoztatta.

2019. június 8–10. A 9. Pünkösdi Örökség Ünnep megrendezése a Szabadtéri Néprajzi Múzeumban, melynek szintén Afrika volt a témája. Ezen részt vettek a Kapacitásépítő program afrikai szakértői, valamint az etiópiai Fendika táncegyüttes, amely közösségük táncos hagyományát őrzi és reprezentálja a szerte a világban.

2019. augusztus 28. AVICOM – Nemzetközi Audiovizuális Fesztivál díjátadó, Kína: Dokumentumfilm kategóriában ezüstérmes lett a *Hand/Craft/Art* c. film, melyet a Skanzen Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóságának megbízásából készített a Konkam Stúdió (rendező-operatőr: Kovács László). Emellett díjazott volt a Néprajzi Múzeum maglódi templomdíszítést bemutató filmje, amely a szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékére benyújtott felterjesztés filmes dokumentációja volt.

Folyamatosan zajlanak a nemzetközi felterjesztések munkálatai. Magyarország tagja a lipicai lótenyésztés, a cirkuszművészet és a dudahagyomány multinacionális felterjesztésének.

A Szakbizottság egyhangúlag elfogadta a beszámolót.

4. A szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékére beérkezett jelölések ismertetése, megvitatása, döntési javaslattétel a jegyzékre való felvételükről

i. A csárdás tánc hagyományja és tovább élese a magyar nyelvterületen
Arkhely Fruzsina, a Skanzen Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóságának munkatársa ismertette a jelölésről készült összefoglalót, a kritériumoknak való megfelelést és a szakértők véleményeit.

Csonka-Takács Eszter vitára bocsátotta a felterjesztést.

Felföldi László: Véleménye szerint a felterjesztés szövege túlburjánzik, pontatlan. Az azonban nem kétséges, hogy a téma nagyon megfelelő, és a jegyzékre való. Javasolja felvételét. Kezdeményezte, hogy a Szakbizottság tegyen javaslatokat a szöveg letisztázására. Ugyanakkor metodikai javaslata az, hogy a felterjesztések véglegesítése előtt kellene szakértőket felkérni a véleményezésre, melynek alapján szövegmódosításra van még lehetőség a végleges változat benyújtása előtt. Csonka-Takács Eszter: Közölte, hogy a felterjesztők megkapták a szakmai értékelő javaslatait, amelyek legnagyobb részét beépítették a szövegbe.

Bereczki Ibolya: Egyetért Felföldi Lászlóval, sok a pontatlanság a szövegben. Javasolta, hogy a Szakbizottság elsősorban a felterjesztés tartalmi részét fogadja el, valamint hatalmazza fel a felterjesztőt, hogy a formai pontatlanságokat utólag javítsák.

Szalay Olga: Fontosnak tartotta a csárdás felterjesztését, hiszen a csárdás a magyarságnak olyan sajátosságait tükrözi, mint a kreativitás, a szabadság igénye. Ezt muszáj megőrizni, ugyanakkor egyetértett az előtte szólókkal. Ráadásul az is jó volna, ha a köztudatban élő sematikus csárdás képet árnyalná a felterjesztés.

Héra Éva: Kifejtette, hogy nehéz dolga volt a felterjesztőnek, ezért elismerését fejezte ki. Megjegyezte, hogy a felterjesztésből néhány helyen kimaradt a Muharay Elemér Népművészeti Szövetség. Ezenkívül az ötödik oldalon írottakkal nem ért egyet. Szerinte szintén kimaradt az anyagból a helyi értéktárak szerepének említése. Hiányolta a szakirodalomból a Hagyományok Házában megjelent módszertani kiadványok feltüntetését, valamint az általa átadott képekhez készült lemondó nyilatkozatot is.

Soós Gábor: Hozzáfűzte, hogy módszertanilag elgondolkodtató, hogy milyen szintű szöveget, anyagot fogad el a Szakbizottság. Két módosítási javaslatot tett a felterjesztés címével kapcsolatban:

A „magyar nyelvterületen” részt hagyják ki a címből. Hivatkozott az Egyezmény 11. cikkére is, mely szerint a megőrzésnek nemzeti szinten kell történnie.

Javasolta az Egyezmény 2. cikkének fényében, hogy hagyják ki a címből a „tovább élése” részt, mivel a hagyomány már magában foglalja az elem tovább élését, folyamatosságát.

Felföldi László: Felvetette, hogy a csárdás hagyomány nem feltétlenül csak magyar jellegzetesség, bár a név a magyaroktól származik.

Csonka-Takács Eszter: Egyetértett Felföldi Lászlóval, azonban az eredetet érintő kérdésben a Szakbizottságnak nem kell állást foglalnia, az tudományos fórumok feladata. Támogatta Soós Gábor javaslatát a címmódosítással kapcsolatban.

Bereczki Ibolya: Egyetértett a címmódosítással.

Balogh Balázs: Egyetértett a címmódosítással, hiszen a románok, szlovákok máshogy értelmezhetik.

Csonka-Takács Eszter szavazásra tette fel a kérdést az elem nemzeti jegyzékre vételét illetően, a címmódosítással együtt: A csárdás tánc hagyománya. A Szakbizottság 17 igen és 1 tartózkodó szavazattal, a cím módosítás figyelembe vételével javasolta az elem nemzeti jegyzékre való felvételét.

ii. A verbunk tánc hagyománya és tovább élése a magyar nyelvterületen

Arkhely Fruzsina, a Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóságának munkatársa ismertette a jelölésről készült összefoglalót, a kritériumoknak való megfelelést és a szakértők véleményeit.

Katona Szabó Erzsébet: Felvetette, hogy a címben ’magyar verbunk’ szerepelhetne, mivel más népek is használják a verbunk kifejezést.

Felföldi László: Magyarázatot adott a verbunk elnevezésére. A verbunk német szó és arra a gyakorlatra utal, amelyet az osztrák hadseregben honosítottak meg. A verbunk elnevezés, azonban utána csak nálunk maradt fenn, egyértelműen magyar verbunk a jelentése.

Szalay Olga: Kérte, hogy a ZTI neve is kerüljön bele a felterjesztésbe.

Csonka-Takács Eszter: Véleménye szerint a felterjesztés tartalmazza a ZTI nevét.

Tomán Erzsébet: Megerősítette, hogy a felterjesztés tartalmazza a ZTI nevét.

Felföldi László: Hasonlóan a csárdáshoz, javasolja az elem felvételét a nemzeti jegyzékre, bár szintén a szöveg átfűzését, pontosítását javasolja.

Tomán Erzsébet: Reagált a felterjesztés címére, az előkészületek alatt is sokat foglalkoztak ezzel. Tehát elfogadják a címmódosításokat.

Csonka-Takács Eszter szavazásra tette fel a kérdést az elem nemzeti jegyzékre vételét illetően. A Szakbizottság 17 igen és 1 tartózkodó szavazattal, a cím módosítás figyelembe vételével javasolta az elem nemzeti jegyzékre való felvételét.

iii. A magyar népi vonós formáció elő hagyomány

Arkhely Fruzsina, a Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóságának munkatársa ismertette a jelölésről készült összefoglalót, a kritériumoknak való megfelelést és a szakértők véleményeit.

Héra Éva: Javasolta, hogy vegyenek ki egy mondatot a 4c. részből, amely általánosan minden népművészeti mozgalomra vonatkozik a kezdetektől fogva. Itt nincs funkciója a megállapításnak.

Balogh Balázs: Megjegyezte, hogy a felterjesztés szövegében olvasható utalásnak a népszaporulat gyengéséről nincs relevanciája a hagyomány tovább élésével kapcsolatban.

Felföldi László: Megemlítette, hogy az elem kialakulását illetően a barokk–reneszánsz vita a szakmában sem eldöntött. Javasolta, hogy utaljon erre a felterjesztés szövege. Másik javaslata a kizárólagossággal kapcsolatban volt. Ez a vonós formáció sem csak magyar területen terjedt el.

Csonka-Takács Eszter: Felföldi László hozzászólására reagálva megállapítja, hogy a jelölés szövege tartalmazza az elem földrajzi elterjedtségét.

Szalay Olga: Kiemelte a revival jelenségek nagy befolyását. Ezek következtében jött létre például a magyar felsőoktatásban a népzenei, néptánc képzés. Véleménye szerint a jelölés elfogadása nem kérdés, a módja viszont igen.

Csonka-Takács Eszter: Reflektált Szalay és Felföldi hozzászólására. Tudományos szempontból túlmutat a vonós formáció kérdése a Szakbizottság hatáskörén.

Csonka-Takács Eszter szavazásra tette fel a kérdést az elem nemzeti jegyzékre vételét illetően. A Bizottság 18 igen és 1 tartózkodó szavazattal javasolta az elem nemzeti jegyzékre való felvételét.

Csonka-Takács Eszter a korábbi szakmai vélemény és a szakértői értékelések megállapításai alapján feltette a kérdést, a Szakbizottság támogatja-e a vonósban formációk felterjesztését az Emberiség Szellemi Kulturális Örökségének Reprezentatív Listájára.

Felföldi László: Megjegyezte, hogy elsősorban Erdélyben él ez a hagyomány, amely kérdéseket vet föl.

Szalay Olga: Felhívta a figyelmet, hogy a felterjesztésben egyelőre nem szerepel, hogy mit játszanak a vonós bandák. A jövőbeli nemzetközi felterjesztésbe ezt is javasolta beleírni.

Csonka-Takács Eszter: Hozzátette, hogy amint nemzetközi szintre lép egy felterjesztés, akkor a szakértők sokkal szélesebb körét vonják be az előkészület folyamataiba. Reflektált Felföldi megjegyzésére is, bár az arányok Erdélybe tolnának, Magyarországon is sok vonós zenekar működik.

Csonka-Takács Eszter szavazásra tette fel a kérdést az elem előkészítésével kapcsolatban Az emberiség szellemi kulturális örökségének reprezentatív listájára. A Bizottság 18 igen és 1 tartózkodó szavazattal javasolta az elem felterjesztésének előkészítését a reprezentatív listára.

iv. A tojásírás elő hagyomány Magyarországon

Arkhely Fruzsina, a Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóságának munkatársa ismertette a jelölésről készült összefoglalót, a kritériumoknak való megfelelést és a szakértők véleményeit.

Csonka-Takács Eszter vitára bocsátotta a felterjesztést. Hozzászólás nem érkezett a Szakbizottság tagjai részéről.

Csonka-Takács Eszter szavazásra tette fel a kérdést az elem nemzeti jegyzékre vételét illetően. A Szakbizottság egyhangú szavazással javasolta az elem nemzeti jegyzékre való felvételét.

v. A nagykunsági gyapjúhímzés mai gyakorlata

Arkhely Fruzsina, a Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóságának munkatársa ismertette a jelölésről készült összefoglalót, a kritériumoknak való megfelelést és a szakértők véleményeit.

Bereczki Ibolya: Gondolatokat fűzött a felterjesztés szakmai részéhez, hiszen ezt a témát ő is kutatta. A gyapjúhímzés hagyományát felterjesztésre javasolta.

Katona-Szabó Erzsébet: Támogatta a felterjesztést. Véleménye szerint hiányos a felterjesztéshez beküldött fényképes dokumentáció, mivel nincs olyan kép, amelyen jól látszik a hímzés és technikai sajátosságai. Ezeket jó minőségű képeken javasolja megjeleníteni.

Felföldi László: Javasolta, hogy tegyék idézőjelbe a nagykunsági jelzöt, mert szerinte ez egy márkanév, ma számos élő közösséget érintő átfogó hagyomány.

Bereczki Ibolya: Nem értett egyet Felföldivel, mert földrajzilag elhatárolható ez a hímzés, amely arra a vidékre jellemző, tehát nem tekinti márkanévnek. Az idézőjelet elhagyná.

Csonka-Takács Eszter: Ismertette, hogy a szakértői javaslat alapján végül nem etnikai, hanem földrajzi szempontból határozták meg az elemet.

Soós Gábor: Módosítási javaslatot tett a címmel kapcsolatban. Töröljék a „mai” szót. Egyfelől érthető, hogy az évek során megszakadt hagyomány mai gyakorlatára utal. Másfelől évek múltján felvetődhet az a probléma, hogy csak a felterjesztés időpontjában élő gyakorlatot értik alatta, az akkorit már nem.

Csonka-Takács Eszter szavazásra tette fel a kérdést az elem nemzeti jegyzékre vételét illetően. A Szakbizottság egyhangú szavazással javasolta a cím módosítással az elem nemzeti jegyzékre való felvételét, azzal a feltétellel, hogy a beküldött fotódokumentációt jó minőségűre cseréli a közösség.

5. A szellemi kulturális örökség jó megőrzési gyakorlatok nyilvántartására beérkezett jelölés ismertetése, megvitatása, döntési javaslatával a jegyzékre való felvételére:

Indirekt élménypedagógia a népi játékok és a néptánc tanulásához

Arkhely Fruzsina, a Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóságának munkatársa ismertette a jelölésről készült összefoglalót, a kritériumoknak való megfelelést és a szakértők véleményeit.

Felföldi László: Kifejtette, hogy a felterjesztett módszer különbözik a tánc ház módszertől. Ezt az élményadást, életszerűséget, komplexitást jellemzi. Indirekt, élményszerű kapcsolat alakulhat ki a résztvevők között. Gyenge pontja a közösség, vagyis meg kell találni azokat a csoportokat, ahol a felterjesztők terjesztik módszerüket. Felföldi a másik problémát a módszer személyre szabottságában látja. Álláspontja szerint amennyiben javasolják a felterjesztést, akkor először is meg kell változtatni a címet és a szöveget erősíteni kell.

Bereczki Ibolya: Megfontolásra javasolta a felterjesztés elfogadását. Szerinte ebben a fázisban még nem elfogadható a felterjesztés. A módszer tartalmi szempontból nem kérdőjelezhető meg, de a szöveges megfogalmazása már igen. Kihagyták azt a hálózatot, amely a felterjesztők mögött áll, például az „Így tedd rá!” képzési anyagot. Bereczki visszaadásra, átdolgozásra javasolta az anyagot.

Héra Éva: Szintén problémásnak találta a felterjesztés szövegét.

Tomán Erzsébet: Egyetértett Héra Évával.

Balogh Balázs: Átdolgozásra javasolta a felterjesztést.

Csonka-Takács Eszter: Megjegyezte, hogy nem ez lenne az első eset a visszaadásra. A szöveg pontosítása, átdolgozása méltóan írja majd le a módszer szakmaiságát.

Réthelyi Miklós: Felhívta a figyelmet arra, hogy ha a két szakértőből az egyik nem javasolja, akkor be kellene vonni egy harmadik szakértőt.

Csonka-Takács Eszter szavazásra tette fel a kérdést az elem nemzeti jegyzékre vételét illetően. A Szakbizottság egyhangú szavazással jelen formájában nem javasolta az elem nemzeti jegyzékre való felvételét. Átdolgozásra visszaadja a benyújtónak.

A népi kézműves szakmai tudás átörökítésének modellje a NESZ tevékenységében

Arkhely Fruzsina, a Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóságának munkatársa ismertette a jelölésről készült összefoglalót, a kritériumoknak való megfelelést és a szakértők véleményeit.

Felföldi László: Véleménye szerint a felterjesztés nem a módszerről szól, hanem a NESZ-ről. Szemléletváltást javasolt, de a NESZ fontosságát és munkásságát nem kérdőjelezte meg.

Héra Éva: Elismerte a NESZ tevékenységét, de átírára javasolt néhány dolgot a szövegben. Önálló felterjesztés lehetett volna a Mesterségek Ünnepe, amely a világon egyedül álló és példaértékű. Megjegyezte, hogy a NESZ hasonló a Hagyományok Háza tevékenységéhez, lehetett volna közös felterjesztés.

Csonka-Takács Eszter: Hozzátette, hogy NESZ tevékenységei között kiemelkedő Mesterségek Ünnepe nem szerencsés önmagában kiemelni. Egyfelől rendezvények önmagukban nem lehetnek jó gyakorlatok. Másfelől a NESZ emellett sokrétű tevékenységgel foglalkozik, ez szűkítené a tevékenységi körét.

Héra Éva: Támogatta a felterjesztést, azonban javasolta, hogy a szövegben jelenjen meg pontosabban, mit csinál a NESZ.

Felföldi László: Egyetértett Héra Évával.

Csonka-Takács Eszter szavazásra tette fel a kérdést az elem nemzeti jegyzékre vételét illetően. A Bizottság 15 igen és 1 tartózkodó szavazattal javasolta az elem nemzeti jegyzékre való felvételét, azzal a feltétellel, hogy a NESZ 5 pontban fogalmazza meg mit csinál konkrétan és ezt építse bele a felterjesztésbe. Ezenkívül a címben ne rövidítve jelenjen meg a NESZ, mivel nem egyértelmű mindenki számára a betűszó jelentése.

6. A szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzéke aktualizálásának/frissítésének lehetőségéről szóló javaslat megvitatása

Csonka-Takács Eszter összefoglalta, hogy a nemzeti jegyzékeket rendszeresen kell felülvizsgálni és frissíteni. Ezt írja elő az UNESCO egyezmény is. A frissítés nem egyenlő a nemzeti jegyzék bővülésével. A nemzeti jegyzék 10 éves működése indokoltá teszi a felülvizsgálatot, emellett a közösségek részéről is jelentkezett a felterjesztés aktualizálásának igénye.

Javasolta, hogy a Szakbizottság bízta meg a Titkárságot (Skanzen Szellemi Kulturális Örökség Igazgatósága) a metodika kidolgozásával.

Csonka-Takács Eszter szavazásra tette fel a kérdést a szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzéke felülvizsgálata, frissítése módszertanának kidolgozásáról. A Szakbizottság egyhangú szavazással javasolta a módszertan kidolgozását és Szakbizottság elé terjesztését.

7. Egyebek

Felföldi László: Érdeklődött az előző ülésen említett vegyes bizottság (szlovák, román nemzeti bizottságok meghívása) felállításáról.

Soós Gábor: Ismertette a megtett lépéseket. Előterjesztette a román, szlovák UNESCO Nemzeti Bizottsági főtítkároknak, hogy mérjék fel a közös felterjesztések lehetőségeit. Véleménye szerint ezt továbbra is napirenden kell tartani, eddig nem kapott előremutató választ egyik féltől sem.

Balogh Balázs: Tájékoztatta a Szakbizottságot az MTA-t érintő intézményi változásokról, amelyek lehetséges, hogy érinteni fogják az MTA által delegált tagokat. Az ő esetében a Néprajzkutató Intézet az MTA Kiválósági Intézetévé vált.

Réthelyi Miklós: Javasolta, hogy a Szakbizottság hozzon határozatot az MTA-ról levált intézetek képviselői jelenlétének jogszerűségéről.

Csonka-Takács Eszter: Hozzáfűzte, hogy a delegálás 4 évre szól, a tagság visszavonásáig, ennek értelmében a jelenlegi bizottsági tagok státusza nem változik.

Csonka-Takács Eszter megköszönte az aktív részvételt és a tartalmas hozzászólásokat.

Az ülést bezárta.

Készítette: Debródi Boglárka, SZNM Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóság

Szentendre, 2019. szeptember 5.

Jóváhagyta: Csonka-Takács Eszter